

OCO

Hoe staat passend onderwijs in Amsterdam er voor?

Welke vragen krijgt OCO over passend onderwijs?

Floor Kaspers

OCO

Passend onderwijs

- samenwerking
- zorgplicht
- geen thuiszitters
- meer maatwerk

oco

Wat biedt **OCO**?

Informatie
Ondersteuning
Uitwisseling
Signalering

oco

Gesignaleerde knelpunten passend onderwijs

Informatie
Maatwerk
Thuiszitters
Samenwerking

oco

Communicatie en samenwerking

oco

Presentatie OCO Floor Kaspers

Hoe staat het ervoor met passend onderwijs in Amsterdam?

Een kleine twee jaar geleden is passend onderwijs ingevoerd om een aantal dingen voor elkaar te krijgen. Minder kinderen naar speciaal onderwijs, maar wel nog beschikbaar waar nodig. Betere kwaliteit in speciaal onderwijs. Samenwerking tussen scholen zodat er geen kinderen meer buiten de boot zouden vallen, geen thuiszitters meer, en, ook niet onbelangrijk: geen groei meer van het budget.

Zowel voor als na de invoering van passend onderwijs krijgt Oco vragen over ondersteuning in de klas, de overstap naar speciaal onderwijs, het vinden van een passende school, leerlingenvervoer, verwijdering en schorsing, etc.

Nieuw sinds de invoering van passend onderwijs is dat scholen nauw samenwerken in samenwerkingsverbanden, dat ze de zorgplicht hebben en dat er een geschillencommissie passend onderwijs is. We helpen ouders nog steeds de weg te vinden in hun zoektocht naar passend onderwijs.

Op die weg komen ouders vaak hobbels tegen. Kleine hobbels en grote hobbels. Hun kind wordt geweigerd op een school die ze juist goed vinden passen. De school kan de ondersteuning in de klas niet bieden die nodig is, of er ontstaat onbegrip over wat het beste is voor een leerling.

Soms hebben ouders op de weg tegenwind, maar soms ook juist wind mee. Een leerkracht die z'n nek uitsteekt voor een leerling net als die het het hardst nodig heeft. Een makkelijke overstap naar een andere school waar een jongere helemaal opbloeit. Of een zorgcoördinator die echt goed luistert naar een jongeren en zo veel problemen weet te voorkomen.

Net als op andere onderwijsthema's, biedt OCO ook bij vraagstukken rond passend onderwijs ouders informatie en ondersteuning. Daarnaast werken we aan uitwisseling tussen ouders, en aan de signalering van knelpunten. Die laatste twee, Uitwisseling en Signalering staan vanavond centraal.

De eerste twee schooljaren passend onderwijs zitten er praktisch op, en vanavond kijken we met elkaar wat er bereikt is, en waar het nog beter kan. Op basis van de ervaringen van ouders die bij OCO aankloppen, benoemen we een aantal zaken die in de Amsterdamse praktijk beter kunnen.

Het eerste is informatievoorziening. Scholen, leraren en ouders en leraren blijken vaak niet genoeg op de hoogte van wat de rechten en plichten zijn. De zorgplicht is hierbinnen erg belangrijk. Schoolbesturen hebben een zorgplicht

voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dat betekent dat ze voor deze leerlingen moeten kijken wat er nodig is om goed onderwijs te kunnen volgen, en vervolgens dit gaan organiseren. Leerlingen mogen bijvoorbeeld niet geweigerd worden bij de overstap van een basisschool naar voortgezet onderwijs, zonder dat de school eerst zelf heeft gekeken of ze toch niet de ondersteuning kan bieden. Toch doen scholen het, en ouders gaan op zoek naar een volgende school.

Een voorbeeld uit de praktijk was een leerling die werd geweigerd door een school voor voortgezet onderwijs. Mondeling kregen ouders te horen dat de school niet de ondersteuning zou kunnen bieden, en dat de ouders beter op zoek konden gaan naar een andere school. Ook bij een tweede school was de leerling niet welkom. Uiteindelijk is het op school 3 gelukt. Wat echter de eerste school had moeten doen, en daar ook de ouders over had moeten informeren is eerst goed kijken of ze de ondersteuning echt niet kunnen bieden, en vervolgens samen met ouders op zoek gaan naar een passende oplossing. Simpelweg 'Nee verkopen' mag niet. Zonder goede informatie over rechten en plichten is de positie van ouders binnen passend onderwijs te zwak.

Ook zien we dat de informatie die scholen geven aan ouders zodat ze een goede keuze kunnen maken achterblijft. Ouders willen graag weten welke ondersteuning een school biedt, en dit hoort te staan in de schoolondersteuningsprofielen. Daarom ging OCO, tevergeefs, op zoek naar de schoolondersteuningsprofielen van scholen in Amsterdam. Belangrijke informatie voor ouders over hoe een school werkt aan passend onderwijs, maar onvindbaar voor ouders.

Een ander voorbeeld ging over de procedure voor de overstap naar voortgezet onderwijs. Er bestaat een hardheidsclausule, waar bijvoorbeeld leerlingen die vanwege specifieke ondersteuning voor een school kiezen gebruik van zouden kunnen maken. Hierover was echter te veel onduidelijk, en konden ouders dus opnieuw niet vanuit een sterke positie de beste school voor hun kind organiseren.

Een tweede punt waarop verbetering nodig is, is flexibiliteit en maatwerk. Iedere leerling is anders, en heeft andere dingen nodig op school. Ouders kloppen vaak aan bij OCO als ze de boodschap hebben gekregen: 'Maar zo doen we het niet'. Voor de ene leerling is een plek nodig waar hij zich af en toe rustig terug kan trekken, voor de ander een leraar die aan het eind van de dag controleert of het huiswerk goed is genoteerd. Zo werd OCO gebeld door ouders wiens kind een aantal praktische dingen nodig had voor de ondersteuning. Simpele dingen, te organiseren in de klas zonder extra geld of inzet. Met de zorgcoördinator werden hierover afspraken gemaakt. In de praktijk bleek echter dat de ene docent wel werkte aan de afspraken, maar de andere docent niet. Waarom? 'Dat is niet handig', of 'Zo werkt het niet'. Passend onderwijs gaat om het passend maken van het onderwijs, niet het passend maken van een leerling. Natuurlijk spelen er altijd verschillende belangen. De leerkracht wil goed les kunnen geven aan alle leerlingen, de

school wil bijvoorbeeld geen onrust en niet te veel kosten voor ondersteuning. Het samenwerkingsverband moet ervoor zorgen dat er voor alle leerlingen plek is, binnen een vaststaand budget.

Wat steeds vaker gezegd wordt, is dat er doorzettingsmacht zou moeten zijn, om te garanderen dat, door tegenstrijdige belangen of door gebrek aan flexibiliteit of geld kinderen geen passend onderwijs krijgen of zelfs thuis komen te zitten. Een ouder die ik recent sprak noemde hiervoor als oplossing een 'leerrechtambtenaar'. Iemand die, specifiek vanuit het belang van de leerling knopen door kan hakken, en waar de scholen zich vooraf aan committeren.

Een derde punt is het voorkomen van thuiszitters. Vorige week is het Thuiszitterspact gesloten, om te zorgen dat er in 2020 geen thuiszitters meer zijn. Om te zorgen dat thuiszitters weer naar school gaan, maar vooral ook om te voorkomen dat kinderen zonder onderwijs thuis komen te zitten zijn verschillende dingen nodig. Investeren in een goede relatie tussen ouders, leerling en school is een eerste punt van aandacht. Samenwerking tussen jeugdhulp, leerplicht en school is een tweede.

Sommige scholen lijken zich nog steeds onvoldoende bewust van het feit dat als ze besluiten tot verwijdering of weigering, ze daarmee het risico op thuiszitten van een leerling vergroten. In werkelijke preventie valt nog veel winst te behalen.

Bij OCO zien we af en toe situaties waarbij we verbaasd zijn over waarom deze leerling is geschorst. Uiteraard zien we meestal maar een kant van het verhaal, maar toch. Een leerling die maandenlang slechts halve dagen naar de basisschool mag? Vanuit het voorkomen van schade aan de toekomst van een leerling, en het voorkomen van thuiszitten, lijkt het mij haast niet uit te leggen waarom een leerling niet naar school mag zoals alle andere kinderen.

Tot slot nog een punt wat we apart noemen, omdat in de praktijk bijna altijd een rol speelt bij problemen op het gebied van passend onderwijs: Communicatie en samenwerking tussen school en ouders. Als we bij OCO kijken naar de situaties die echt vastlopen, dan is het zo vaak terug te leiden naar een specifiek moment waarin de communicatie tussen ouders en de mentor of bijvoorbeeld de IB-er niet op orde was. Ouders die zich tijdens een tien minutengesprek overvallen voelen met de boodschap dat een kind beter naar speciaal onderwijs kan gaan. Ouders die zich niet serieus genomen voelen als ze een probleem aankarten. Of ouders die juist graag willen samenwerking, maar keer op keer tegen een dichte deur aanlopen. Een voorbeeld hiervan hoorde ik van een moeder met een kind met het syndroom van Down. Ze zat op een reguliere school, en het was behoorlijk pittig om mee te blijven lopen. Iedere week werd er een letter geoefend in de klas. Moeder vroeg aan de juf: als je me nu op vrijdag al de letter van volgende week vertelt, dan kan ik in het weekend met mijn dochter oefenen. Op die manier begint ze niet iedere keer met een achterstand. De juf zei helaas: 'Nee, dat kan niet.' Een mooi aanbod van samenwerking, maar de uitgestoken hand werd afgeslagen.

Hebben ouders altijd gelijk? Natuurlijk niet. Maar ouders hebben wel vaak kennis over hoe hun kind in elkaar zit, waar hij of zij goed op reageert, en waar niet op. Door oprecht met elkaar in gesprek te gaan, te luisteren en samen te werken in het belang van de leerling, zien we als OCO grote mogelijkheden voor het tot stand komen van echt passend onderwijs.

Bij OCO zien we vaak problemen en soms lijkt er geen eind aan te komen. Een leerling die hoogbegaafd is en al op jonge leeftijd thuis dreigt te komen te zitten.

Een leerling wiens dossier zonder toestemming gedeeld is met een VO school die vervolgens de leerling onterecht weigert.

Een moeder die te horen krijgt dat haar zoon naar speciaal onderwijs moet, zonder dat er eerst onderzoek is gedaan.

Een leerling die ernstig gepest wordt, maar voor wie de overstap naar een andere school onmogelijk lijkt.

Mensen bellen OCO meestal niet met goed nieuws, ze bellen als ze tegen een probleem aanlopen. Het risico daarvan is dat je het idee hebt dat het wel slecht moet gaan met passend onderwijs. Dat scholen onvoldoende hun best doen, en ouders tegen muren aanlopen. Mijn idee daarbij is: volgens mij gaat er veel goed, maar waar het niet goed gaat....kunnen we dus verbeteren.

Daarom laten we vanavond zoveel mogelijk mensen aan het woord met hun ervaringen, hun ideeën over hoe het beter kan. De succesverhalen en de lastige verhalen. De mooie voorbeelden en de plannen voor de toekomst.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Passend onderwijs, hoe staat het
ervoor?

21 juni 2016
Floor Wijnands

Onderwijs Consumenten
Organisatie, Amsterdam

- Historie 1 januari 2012 tot heden
- Zorgplicht
- Uitgangspunten toezicht
- Onderzoekskader / waarderingskader
- Ervaringen
- Discussie

- Historie 1 januari 2012 tot heden
- Zorgplicht
- Uitgangspunten toezicht
- Onderzoekskader / waarderingskader
- Ervaringen
- Discussie

Uitgangspunten toezicht

- Samenwerkingsverbanden zijn vrij hun eigen doelstellingen en inrichting te bepalen
- Passend onderwijs vindt plaats in scholen
- Meer dan onderwijs alleen
- Effectief toezicht (knelpunten in beeld hebben of opzoeken)
- De toezichtlast moet beperkt zijn: beter bestuur, minder toezicht
- Zelfevaluatie als vertrekpunt
- Het toezicht moet enige dynamiek kennen
- Diepgang
- Blijvende spanning omdat toezicht (oordeel) en verantwoording (leren en verbeteren) zich niet altijd goed verdragen

Concept Onderzoekskader 2017

Waarom een nieuw kader?

- Alle sectoren één kader (po/so/vo/mbo); waarderingkader samenwerkingsverbanden onderdeel van de sectorkaders
- Helder onderscheid in kader tussen wettelijke eisen en overige aspecten van kwaliteit
- Waarborgen
- en stimuleren
 - Uitdagen tot ontwikkeling
 - Meer dan basiskwaliteit

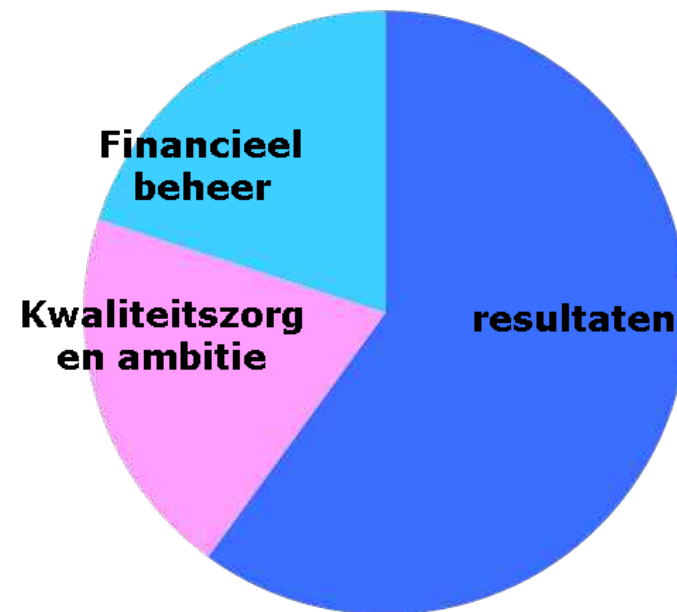
[http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/vernieuwing-in-het-toezicht#Samenwerkingsverbanden en passend onderwijs](http://www.onderwijsinspectie.nl/toezicht/vernieuwing-in-het-toezicht#Samenwerkingsverbanden%20en%20passend%20onderwijs)

Structuur waarderingskader PO/VO/SO/MBO/SWV

1. Kwaliteitsgebieden (vijf taartpunten)
2. Standaarden
3. Toelichting
4. Verantwoording

samenwerkingsverbanden

scholen

Structuur waarderingskader samenwerkingsverbanden

1. ONDERWIJSRESULTATEN

1.1 **Voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben is een passende onderwijsplaats beschikbaar.**

2. KWALITEITZORG EN AMBITIE

2.1 **Kwaliteitszorg:** Het samenwerkingsverband heeft vanuit zijn maatschappelijke opdracht doelen geformuleerd en verbetert de uitvoering van zijn taken op basis van regelmatige en systematische evaluatie van de realisatie van die doelen.

2.2 **Kwaliteitscultuur:** Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft een heldere structuur, kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

2.3 **Verantwoording en dialoog:** Het bestuur van het samenwerkingsverband legt intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog.

3. FINANCIËEL BEHEER

3.1 **Continuïteit:** Het samenwerkingsverband is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

3.2 **Doelmatigheid:** Het samenwerkingsverband maakt efficiënt en effectief gebruik van de bekostiging

3.3 **Rechtmatigheid:** Het samenwerkingsverband verwerft en besteedt de bekostiging conform wet- en regelgeving

Resultaten samenwerkingsverbanden, basiskwaliteit

- Het samenwerkingsverband voert de aan hem opgedragen taken uit en **realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen** binnen en tussen de scholen, zodanig dat alle leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
- Het samenwerkingsverband **doet al het mogelijke om passende ondersteuningsvoorzieningen te organiseren** voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Wanneer voor een leerling extra ondersteuning is aangevraagd, dan handelt het samenwerkingsverband deze aanvraag af **binnen de wettelijk voorgeschreven termijn**.
- Het samenwerkingsverband **bevordert dat alle leerplichtige leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, ingeschreven staan bij een school en daadwerkelijk onderwijs volgen**. Waar nodig betreft het daarbij **ketenpartners**.

Resultaten samenwerkingsverbanden, basiskwaliteit

- Het samenwerkingsverband **realiseert de resultaten zoals beschreven in het ondersteuningsplan.**
- Het samenwerkingsverband heeft de **regionale context bij het benoemen van zijn doelen betrokken.**
- Het samenwerkingsverband zorgt voor een **netwerkoverleg** met de gemeenten en de onderwijsinstellingen in de regio daarbinnen, en heeft daarmee **afspraken die leiden tot passende onderwijs(jeugdzorg)arrangementen.**
- Indien het samenwerkingsverband een **orthopedagogisch-didactisch centrum** (opdc) heeft ingericht, dan realiseert het samenwerkingsverband voor de leerlingen op het opdc een ononderbroken ontwikkelingsproces.

De eerste ervaringen (1)

- De kwaliteit van de samenwerking is bepalend voor het succes
- Samenwerkingsverbanden spannen zich in, komen tot afspraken, willen het goede behouden en gebruiken de verkregen ruimte binnen de regionale context
- Soms spreken samenwerkingsverbanden van belemmeringen door regelgeving bij het ontwerp van arrangementen
- Nemen de tijd voor ontwikkeling en implementatie (behoedzaam)
- Besteden zichtbaar aandacht aan organisatie en inhoud (diversiteit is groot)
- Er is nog heel weinig te zeggen over financiële doelmatigheid of efficiëntie
- Voorkomen thuiszitten staat hoog op de agenda, maar het beleid lijkt onvoldoende samenhangend uitgewerkt

De eerste ervaringen (2)

- Samenwerking met partijen in het jeugddomein is sterk afhankelijk van al bestaande afspraken en de wens om te komen tot een integrale aanpak
- Problemen rond bureaucratie (vooral bij toekennen toelaatbaarheidsverklaringen)
- De verevening speelt vooral een belangrijke rol als deze negatief is
- Niet altijd is goed uitgewerkt wat een samenwerkingsverband met de positieve verevening gaat doen
- De communicatie met derden (waaronder leraren en ouders) verdient aandacht
- Het intern toezicht is 'gemakkelijk' ingericht; niet altijd deugdelijk gescheiden toezicht en bestuur en laat zich op het eerste gezicht te weinig gelegen liggen aan publiek belang

Risicogestuurd onderzoek

1. Risicoanalyse / steekproef (Kennis)
 2. De eerste voorbereiding in een *onderzoeksteam*
 3. De rondetafelgesprekken vinden plaats op de scholen of bij het samenwerkingsverband
 4. Tussenmoment voor verwerking en agenda opstellen: maatwerk
 5. Onderzoek bij samenwerkingsverband + **Onderzoek over het spoor samenwerkingsverband - klas**
 6. Conceptrapportage – reactie
 7. Rapport van bevindingen
- Duur: periode van drie weken voor 1 – 4
 - Maatwerk

Amsterdam

2011			2015		
reg+	(v)so	tot	reg+	(v)so	tot
63.186	1.016	64.202	65.593	863	66.456
37.017	1.158	38.175	40.932	1.187	42.119

SBAO: Bron:
Kengetallen
samenwerkingsverbanden

P + MI	index deelname percentage speciaal (v)so t.o.v. 1-10-2011				
Verevening	2011	2012	2013	2014	2015
€ 1.912.624	100	89	89	86	82
€ 695.904	100	95	96	93	93

De Amsterdamse situatie

- Welk beeld heeft de Inspectie van het Onderwijs van de stand van zaken op dit moment?
- Wat ziet de inspectie (nog) niet?
- Hoe staat het met de kwaliteit en de werkwijze van samenwerkingsverbanden?
- Hoe verhouden de procedurele vereisten zich met de inhoudelijke vereisten van passend onderwijs?

Petra van Doorn

1. Iedereen doet mee! Dat vraagt om nieuwe vaardigheden.

Ik ben Petra van Doorn, moeder van een dochter met een beperking. Samen met een groep actieve ouders maken wij ons er sterk voor dat onze kinderen met een beperking ook mee doen!

Van verzorgingsstaat naar participatie samenleving.

Nu blijkt dat de verzorgingsstaat onbetaalbaar is, wordt de participatiesamenleving door de politiek omarmd. In deze samenleving zet iedere burger zich naar vermogen in. Je hele leven automatisch een uitkering hoort daar niet meer bij.

Nieuwe vaardigheden

Mee doen vraagt om vaardigheden ook cognitieve vaardigheden zoals computer gebruik, lezen, rekenen, schrijven en wereldoriëntatie. Met alleen koken, beeldende vorming en schoonmaken kom je er niet. Hoe kun je anders je geld verdienen, een formulier invullen of reizen met het openbaar vervoer.

Dit lijkt een logisch verhaal, maar in de praktijk zien we iets anders:

- Kinderen in het VSO waarbij het lezen en rekenen achteruit gaat in plaats van vooruit.
- Reguliere scholen die huiverig zijn om kinderen met een beperking, die voldoen aan de criteria, aan te nemen.
- Onduidelijkheid bij ouders en scholen over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Meer aandacht voor cognitieve vaardigheden voor kinderen met een beperking vraagt om een andere visie in het onderwijs: speciaal en regulier. Het vraagt om toegankelijkheid, doelgerichte en intensieve samenwerking, maatwerk per kind; passend lesmateriaal, voldoende deskundige begeleiding en tijd. Voldoende tijd om je te kunnen ontwikkelen. Waarom krijgen de slimste kinderen in Nederland het langste tijd om zich te ontwikkelen, terwijl onze kinderen zich op hun 14e al gaan richten op een beroep.

De participatie samenleving vraagt om mensen met een beperking die actief mee doen. Mensen met een beperking vragen om onderwijs dat ze hierop voorbereidt.

Wij, een actieve groep ouders, vragen om:

- **Verbetering van de cognitieve vakken in het speciaal onderwijs.**
- **Betere toegankelijkheid voor kinderen met een beperking in het reguliere onderwijs.**

-

Wij vragen u, om passend onderwijs gericht in te zetten om dit voor elkaar te krijgen. En doorlopende leerlijnen te ontwikkelen van speciaal onderwijs tot aan het gymnasium; van sociale vaardigheden tot aan aardrijkskunde.

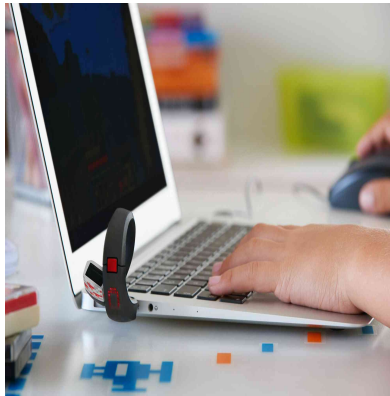
Wij denken graag met u mee!

**IEDEREEN
DOET MEE**

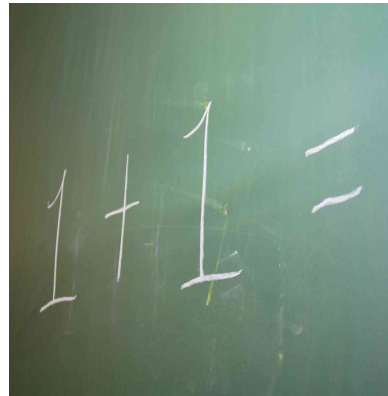
**DAT VRAAGT OM
NIEUWE VAARDIGHEDEN**

NIEUWE VAARDIGHEDEN

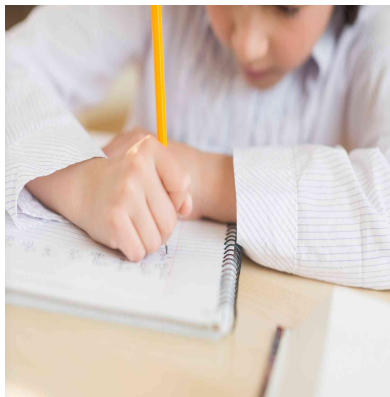
COMPUTERONDERWIJS

REKENEN

LEZEN

SCHRIJVEN

AARDRIJKSKUNDE

TALENTEN??

PASSEND ONDERWIJS

(PAK) DE KANS

VOOR BETERE PARTICIPATIE

Jette Bolle

2. Samen naar school

In Amsterdam zijn er veel soorten onderwijs, en er is veel keuze. Maar toch is nog steeds een verschil tussen het regulier en het speciaal onderwijs. Vaak is het nog zo dat je voor speciaal onderwijs moet afreizen naar aparte gebouwen. Hierdoor groeien kinderen met een speciale onderwijsbehoefte in een aparte wereld op. Als je pech hebt kom je pas na je middelbare speciale schooldiploma terug onder de andere jongeren. En daar is dan niemand meer aan elkaar gewend.

Ik heb een aantal kinderen die niet konden blijven in het reguliere onderwijs zien verdwijnen naar een speciale school, ergens ver weg. Hierdoor raakten zij niet alleen hun vrienden meteen kwijt, maar voelden zich ook vaak buitengesloten. Ook al is het onderwijs op de speciale school veel meer op maat en leren zijn beter.

Ik pleit dan ook voor veel meer vormen van **inclusief onderwijs** in Amsterdam. Mijn concrete idee voor vanavond is om op elke reguliere school één of meer speciale klassen in te voeren. Dan krijg je leerlingen van de speciale klassen les in hetzelfde gebouw. De "speciale" leraren en begeleiders horen dan gewoon bij hetzelfde docententeam.

Maar denk ook aan de andere voordelen: leren samen buiten spelen, samen schoolfeesten vieren. Leerlingen van allerlei soorten en maten zullen van elkaar leren en elkaar leren accepteren. En wellicht in een aantal gevallen kan het leiden tot samen leren. Bijvoorbeeld door een overstap naar een gewone klas, als is het maar voor dagdelen of een les. Dit wordt makkelijker als de speciale kennis en leraar al in hetzelfde team aanwezig is.

Dus laten we het reguliere onderwijs wat specialer maken. Dit idee is niet nieuw, maar kan nog veel breder worden ingezet. Er zijn wel een aantal autiklassen in Amsterdam, met kleinere klassen en minder prikkels. Maar deze zijn nog lang niet op elke school. En waarom niet ook speciale klassen in reguliere voor andere leerlingen? Er lopen al experimenten met leerlingen met zwaardere beperkingen. Het betekent wel dat de ondersteuning heel flexibeler moet worden georganiseerd.

En er zijn nog meer ideeën over hoe je het reguliere onderwijs wat "specialer" en op maat kan maken. Denk en lessen volgen en examens doen per vak op het niveau dat je aankan, of het nou praktijkonderwijs, mavo havo of vwo is. Ook hier komen langzamerhand meer experimenten voor van in Nederland.

En wat betreft de kwaliteit van het onderwijs is er nog weinig bezwaar te maken. Recent wetenschappelijk onderzoek toont aan dat alle leerlingen, gehandicapt of niet juist profiteren van meer inclusie en meer maatwerk.

De vraag is dus volgens mij niet óf het kan, maar h^oe we dit zo snel mogelijk werkelijkheid maken in Amsterdam.

Een paar bronnen:

www.nsgk.nl/wat-doet-nsgk/projecten/samen-naar-schoolwww.in1school.nl

www.Swiftschools.org

www.in1school.nl/kennis-ondersteuning

<http://www.uva.nl/nieuws-agenda/nieuws/uva-nieuws/content/persberichten/2015/02/zorgleerling-geen-nadeel-voor-klasgenootjes.html>

3. De parels van zorgeloos met diabetes naar school

Zorgeloos met diabetes naar school, Drie jaar geleden was dit een zeer provocatieve titel van een gedurfde lobby.

Jonge kinderen met diabetes kunnen namelijk nog niet zelf zorg dragen voor hun diabetes op school en zijn daarvoor afhankelijk van een volwassene.

Het liefst een volwassene die ook op school en vertrouwd is. In 2014 durfden nog maar heel weinig scholen de diabeteszorg op school zelf te regelen.

Uit onderzoek bleek dat daardoor van 2/3 van de ouders verwacht werd binnen tien minuten op school te kunnen zijn om de diabeteszorg voor hun kind zelf te verzorgen.

Hierdoor ging 1/3 van de ouders minder/anders werken of stopte met werken. Met een inkomstenderving van bijna 10 miljoen euro per jaar tot gevolg.

Samen met thuiszorgkosten voor 12% van de kinderen komt het totaal aan kosten op 14 miljoen euro per jaar voor maar 2000 kinderen met diabetes op de lagere school.

Nu een paar jaar later, lijkt er een kanteling plaats te vinden. En is het een droom die werkelijkheid wordt.

Graag willen we delen wat de afgelopen jaren hebben geleerd van onze best practices.

Onze actieve Facebook community heeft ons al tijdens de lobby gestimuleerd om op bezoek te gaan bij scholen waar het al zorgeloos was.

Tot onze verbazing met vaak een onbevangen vanzelfsprekendheid.

Nu drie jaar later beginnen de gouden draden van deze zorgeloze parels af te tekenen en die willen we graag met jullie delen.

Wat zijn de ingrediënten die het voor kind, ouders en school zorgeloos maken?

1. denken in mogelijkheden en oplossingen; als de directie en leerkrachtenteam dat samen met de ouders doen blijken er van allerlei innovatieve constructies mogelijk te zijn
2. open dialoog tussen ouders en school; ook over onzekerheden en zorgen zowel van school als ouder, open zijn in wat je van elkaar nodig hebt zodat wederzijds vertrouwen kan groeien
3. teambrede aanpak; zowel vanuit de directie als het lerarenteam, zodat niemand er alleen voor staat of zich alleen verantwoordelijk voelt
4. investering bij de start van ouders en school betaald zich dubbel en dwars uit; als ouder kan je bij de start veel betekenen door de zorg beetje bij beetje over te dragen en zo het vertrouwen in het kunnen te laten groeien.
5. hoe meer regie bij de school, dus hoe meer op en door school geregeld kan worden aan diabeteszorg, hoe beter in eerste instantie voor het kind, daardoor en daarnaast voor de ouder en uiteindelijk ook de school

Mijn vraag aan jullie hierbij is deze. Wij willen graag dat de verruimde mogelijkheden om diabeteszorg op school en door school te regelen bij alle lagere scholen bekend te maken. Hoe kunnen jullie ons daarbij helpen?

Francisca van der Vliet

4. De instapklas van Amsterdam in het VO, het paradepaardje van de toekomst

Ik ben Francisca. Ik sta voor u maar eigenlijk ben ik niet alleen. En ik wil u voorstellen aan deze kinderen allen met een cluster 3 indicatie. Want dit is hun verhaal, en het zijn hun ervaringen.

“Bent u met mij eens dat goed onderwijs de basis legt voor een goede toekomst?”

Elk kind heeft recht op goed onderwijs, toch?

...Maar wat als je een van die kinderen bent? In de praktijk komt het er ook bij de invoering van Passend Onderwijs op neer dat deze kinderen als vanzelfsprekend worden uitgesloten van de hogere klassen van de reguliere basisschool, het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs.

De samenleving is veranderd, de eisen zijn veranderd. De roep om inclusie wordt luider, maar toch krijgen deze kinderen meestal maar 1 ‘Passende’ oplossing: het SO of VSO. De focus wordt verlegd naar praktische zaken, creativiteit en zelfredzaamheid en veel te weinig op het aanleren van cognitieve vaardigheden, die zo essentieel zijn voor een goede toekomst. Veel kinderen die noodgedwongen moeten instromen zetten stappen terug in plaats van vooruit.

Maar het kan ook anders.

“Is het mogelijk in Amsterdam om Passend Onderwijs aan te grijpen als een kans?”

Een kans om een pilot op te starten voor kinderen die nu buiten de boot vallen?

Ik geloof van wel. Ik geloof dat het mogelijk is om een brug te slaan voor onze kinderen naar het VO.

Daarom introduceer ik de instapklas.

De instapklas is een klas binnen de reguliere setting van het VO. De instapklas biedt **ruimte** om instructie te bieden op individuele leerlijnen, Ruimte om kinderen samen te laten leren, zoals tutor-leren. Ruimte om te ruiken aan andere vakken, kennis die ze anders niet aangereikt krijgen.

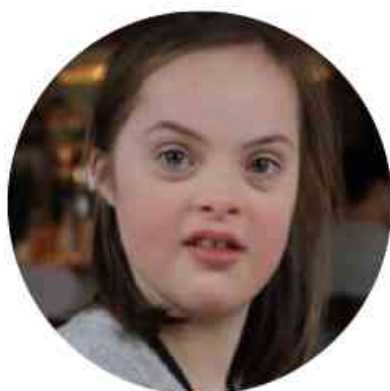
-> De instapklas geeft kinderen de kans om in **breder zinn** te werken aan hun vaardigheden die ze straks nodig hebben. Samen leren is elkaar beter begrijpen, nu en in de toekomst.

Wij, als ouders van deze kinderen, kunnen dit niet alleen. Daarvoor hebben we jullie betrokkenheid nodig. Samen met jullie willen wij die brug slaan naar het VO, en deze instapklas mogelijk maken, als voorbeeld van hoe het ook kan.

“De instapklas van Amsterdam in het VO, het paradepaardje van de toekomst”

.....

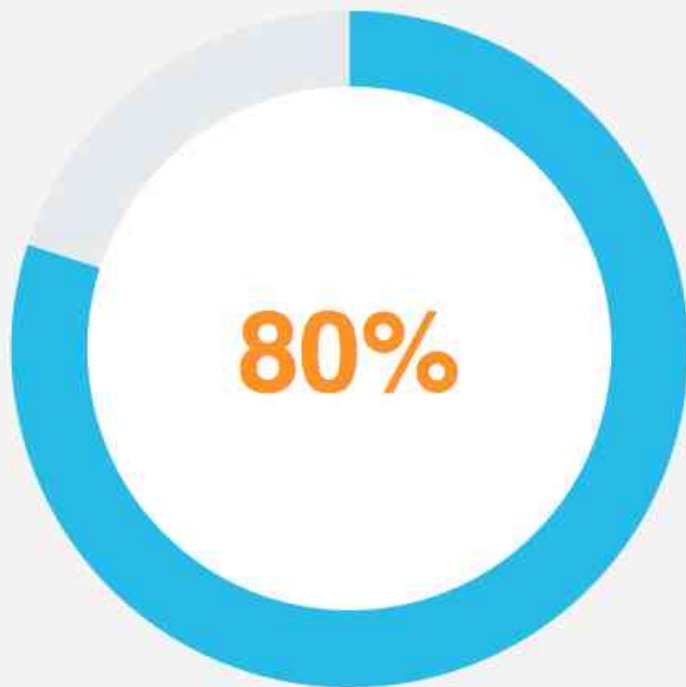
DE INSTAPKLAS: HET PARADEPAARDJE VAN DE TOEKOMST

.....

DE CIJFERS

BASISSCHOOL

**kinderen met een beperking
nu 80% in speciaal onderwijs**

VOORTGEZET ONDERWIJS

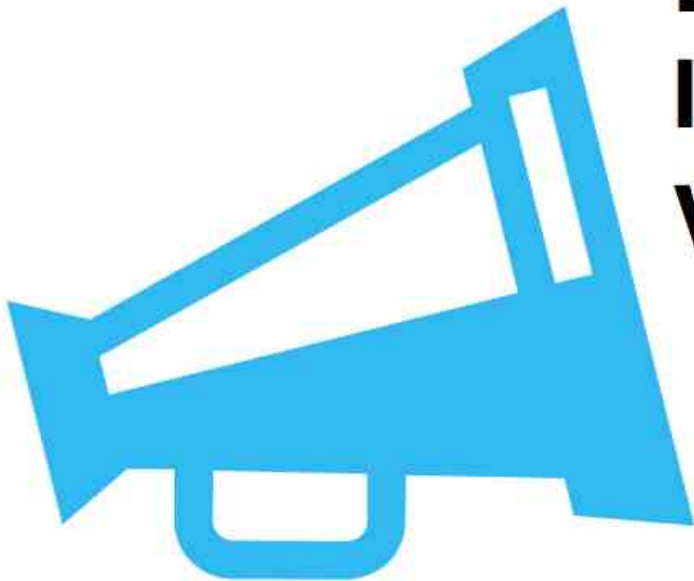

**kinderen met een beperking
nu 99,4% in speciaal onderwijs**

.....

IK NODIG U UIT:

**DOE MEE EN MAAK DE
INSTAPKLAS MOGELIJK
VOOR HET V.O.**

Samen leren is elkaar beter begrijpen, nu en in de toekomst

Fatima Ouahou

5. De zorgonderwijscoach in de klas

De zorgonderwijscoach in de klas zal naar mijn idee goed sluiten aan bij de ontwikkeling van het passend onderwijs. De zorgonderwijscoach is een extra ondersteuning voor de leerkracht, deze helpt leerlingen om zich beter te ontwikkelen binnen het regulier onderwijs.

Op dit moment wordt de zorgstudent ingezet, maar ik pleit ervoor dat er een officiële functie komt voor de zorgonderwijscoach. Op die manier kan de leerling langer iemand bij de hand hebben die zorgt voor de professionaliteit en continuïteit in de begeleiding. De zorgonderwijscoach bestaat nog niet, maar ik pleit ervoor dat die er wel komt. De zorgonderwijscoach zou een paar dagdelen in de klas ingezet kunnen worden. Deze is een meerwaarde vergeleken met de remedial teaching, die wordt alleen enkele uren ingezet per week. De zorgonderwijscoach heeft meer kennis over de verschillende ontwikkelingsmethoden en verschillende ontwikkelingsgebieden (zoals fysiek/ lichamelijke en sociale , en extra cognitieve ontwikkeling) van de leerling naast de leerlijn. De zorgonderwijscoach zorgt ervoor dat er onderwijs op maat kan plaatsvinden.

De taken van een zorgonderwijscoach is één op één begeleiding of kleine groepjes leerlingen helpen met hun leertaken, maar ook helpen bij ontwikkelings- en gedragsproblemen. De zorgonderwijscoach is multi-inzetbaar voor een zeer brede doelgroep: variërend van kinderen met een ontwikkelingsachterstand, een taalachterstand zoals kinderen met het Syndroom van Down ,autisme, adhd... De zorgonderwijscoach zorgt ervoor dat leerling met een handicap, - of een ontwikkelingsachterstand minder vroeg uitvallen uit het regulier onderwijs. Leerlingen met een beperking kunnen met zorgonderwijscoach het langer volhouden binnen de reguliere basisschool.

Renske Luca

6. Passend onderwijs in het MBO

Gesloten, ongeorganiseerd, weinig zelfreflectie, complex.

Dames en heren, ik heb het over het mbo.

Wist u dat men vaak niet weet dat:

- de Wet passend onderwijs óók in het mbo van toepassing is?
- kwetsbare jongeren op hun 18de níet opgewassen zijn tegen de mbo-cultuur?
- het praktisch onmogelijk is om een ouderraad binnen het mbo op te richten?

Het gevolg hiervan is dat er te weinig aandacht is voor deze groep jongeren en dat ouders een zeer zwakke positie hebben als zij willen opkomen voor hun kind.

Stel, u heeft een dochter van 18 met een autistische stoornis. Na het behalen van haar vmbo-t diploma start ze op het mbo. Ze heeft er zin in: ze is ambitieus en toekomstgericht. Haar opleidingsmanager typeert haar als een voorbeeldleerling. Met de invoering van de Wet passend onderwijs verdwijnt haar ambulante begeleidster. Uw dochter mist daardoor iemand die haar begrijpt en voor haar opkomt op school. Het gevolg is dat ze niet meer naar school wil. Ze wil überhaupt niet meer. Dezelfde opleidingsmanager noemt haar dan een patatje speciaal. Het probleem zit volgens hem in haar. Wat zou u doen als ouder? Het overkwam ons. Na diverse gesprekken besloten wij een overeenkomst met school te tekenen waarbij wij als ouders de verantwoordelijkheid namen voor de afronding van haar mbo-opleiding.

Mijn idee is om een klankbordgroep op te richten van ouders met kwetsbare kinderen. Het doel hiervan zal zijn:

- inventarisatie van de problematiek
- terugkoppeling naar alle betrokkenen
- gezamenlijk een verbeterplan opstellen
- het proces volgen en bijsturen met hulp van een onpartijdige instantie

Voorwaarden zijn dat:

- het mbo zich open en kwetsbaar dient op te stellen
- het mbo niet terugvalt in een excuuscultuur
- elke mbo-vestiging zich dient te houden aan de vastgestelde doelen

Ik ben er van overtuigd dat door gezamenlijke inspanning het mbo voor kwetsbare jongeren echt passend wordt, want ook zij verdienen een volwaardige plek binnen het mbo.